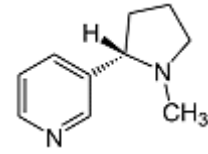

Snusdebatten och nikotin.

TV4 och kalla fakta lyckades med ett riktigt lågvattenmärke när dom hackade på snuset häromveckan. Lågvattenmärke, inte för att snuset inte är beroendeframkallande, inte för att det inte innehåller cancerframkallande ämnen, inte för att det inte innehåller nikotin, utan för att deras sk avslöjande inte var något annat än en stor flopp. Troligtvis hade dom investerat för mycket pengar, för mycket prestige, för att stoppa ett projekt som visat sig ha allt annat än bärkraft.

TV4'as avslöjande bestod av två delar, dels att det finns ett farligt "fritt" nikotin och dels att Swedish Match sätter till en hemlig ingrediens för att se till att det finns extra mycket av detta farliga fria nikotinet för att göra sina kunder beroende.

Först till nikotinet som i tobaken främst föreligger i laddat, protonerad form, vilket innebär att ett basiskt kväve tagit upp en proton. Detta nikotinet kan inte tas upp i munslemhinnan annat än att man först har neutraliserat det till vanligt neutralt nikotin (observerat att det är det vanliga neutrala nikotinet som är det "fria" nikotinet). När det gäller rökta tobak så behöver inte denna "neutralisering" göras då upptaget sker i lungan där inte den här begränsningen finns. Detta är absolut ingenting nytt och gäller alla tobaks produkter som man inte röker (dvs cigarrer, snus, ja även nikotintuggummi), där man alltså på något sätt måste göra nikotinet neutralt och tillgängligt.

Vidare när det gäller nikotin så deklarerar Swedish Match varje snussorts totala innehåll av nikotin. När det gäller storsäljaren General Portion innebär detta 8 mg/portion (per gram). Om man överhuvudtaget skall få en nikotinkick av ett snus som general så måste en del av detta nikotin naturligtvis vara tillgängligt för upptag, annars finns det liksom inget som helst mening med produkten över huvudtaget.

Av Generals 8 mg nikotin så är en okänd del bundet och en okänd del tillgängligt. Ph't är ställt så att man vet att en viss del av nikotinet teoretiskt (det föreligger en kemisk jämvikt mellan protonerad och neutral form) skall vara tillgängligt. Dessutom så tar munslemhinnan ändå inte upp allt av det tillgängliga nikotinet som därför helt sonika åker ut med prillan när man snusat färdigt. Totalt sätt är det mindre än hälften av snusets nikotin som lakas ut och bara mellan 10-20% som faktiskt tas upp i munslemhinnan. Swedish Match skriver själva att det är ungefär 1-2 mg som tas upp i blodet från en prilla på 1 gram.

Vid pH 8.5 föreligger teoretiskt ungefär 75% av nikotinet i neutral form. Teoretiskt därför att man efter extraktion med vatten och metylterbutyleter, först mäter den totala halten nikotin med hjälp av en gaskromatograf, för att sedan beräkna andelen fri nikotin med hjälp av en jämviktskonstant och en formel. [CDC (Center for Disease Control and Prevention), 48(19); 398-401, 1999.]

Den hemliga ingrediensen då? Det ytterst farliga ämnet E500! Som för att vara ett hemligt ämne ändå av Swedish Match deklarerar på snusdosan och då som surhetsreglerande ämne. Vet alltså inte ens Swedish Match om att tillsatsen är hemlig då dom deklarerar den på dosan?

E500 är i alla fall ingenting annat än vanligt bakpulver, natriumkarbonat. Hade det varit tydligare att skriva natriumkarbonat på dosan än surhetsreglerande medel? Hur många ickekemister vet vad natriumkarbonat är och vad det används till? Med deklarationen E500, surhetsreglerande medel, så har Swedish Match inte bara talat om vad substanser är utan faktiskt också funktionen. Detta är inte vad jag skulle kalla för hemligt ingrediens. En ingrediens (och funktion) som förresten funnits med sedan snusets begynnelse.

Slutligen så är det faktiskt varken Swedish Match eller TV4 som bestämmer hur mycket nikotin som respektive snusare får i sig. Den absolut största faktorn är nämligen hur ofta som snusaren stoppar in en ny snus, snarare än varje prillas innehåll av nikotin...